

Melkveehouders MGBS en Walhorn in eerste Europese coöperatie

Arla Foods in België en Nederland

Tekst en beeld: Jef Verhaeren

Arla Foods, één van de grootste zuivelgroepen wereldwijd, is op weg de eerste echt Europese coöperatie te worden. In België heeft het weliswaar geen verwerkingsfabriek maar wel melkveehouders. Die leverden voorheen aan Walhorn en – via Molkereigenossenschaft Büllingen St. Vith (MGBS) – aan Milch-Union Hocheifel (MUH) in het Duitse Pronsfeld. Daar waren ook Nederlandse melkleveraars bij. In Nederland heeft Arla Foods ook een verwerkingsfabriek in Nijkerk, overgenomen uit de fusie tussen Friesland Foods en Campina.

Drie jaar geleden startte een proces om alle coöperanten uit 7 EU-lidstaten in 2018 in één echte - en voorlopig de enige - Europese coöperatie onder te brengen. Reden genoeg om naar Welkenraedt te trekken om er in het Belgische hoofdkwartier van Arla Foods toelichting te krijgen van Paul Vanhengel, head of member service BE&NL, en Sylvain Vanderheyden, regiomanager. Vanhengel verdiende zijn sporen bij Lilac, Campina, FrieslandCampina en BMC-Limelco, Vanderheyden bij Walhorn.

Arla Foods, MUH, MGBS en Walhorn

Arla Foods is de grootste zuivelcoöperatie van Europa en toch zijn de producten nog niet alom bekend. Daar komt volgens Paul Vanhengel de komende jaren verandering in. Arla Foods ontstond in april 2000 door de fusie tussen de Deense zuivelcoöperatie MD Foods en het Zweedse Arla. Het was vooral actief in Zweden en Denemarken (uiteraard) maar ook in Finland. In 2011 fuseerde de Duitse coöperatie Hansa Milch uit Mecklenburg-Holstein met Arla Foods en werd Hansa Arla Milch eG. Dat was goed voor een duizendtal leden-leveraars, 700 miljoen kg melk en de valorisatie tot een aantal bekende producten.

Arla was ook snel actief op de Britse markt. In 2004 was Arla Foods Great Britain reeds de derde grootste melkophaler in het Verenigd Koninkrijk. Het investeerde er volop en garandeerde een behoorlijke melkprijs. Met een marktaandeel van 26 procent was Arla Brits marktleider in boter en roomproducten. Het was ook marktleider met consumptiemelk in

Sylvain Vanderheyden, regiomanager, en Paul Vanhengel, head of Member Service BE&NL van Arla.

Het Belgische hoofdkwartier van Arla Foods in Welkenraedt.

de grootdistributie. Het richtte bovendien Arla Foods Milk Partnership (AFMP) op, waarin de melkveehouders die aan Arla Foods leverden werden samengebracht. In 2012 fuseerde Milklink, één van de grootste Britse coöperaties, met Arla Foods. Vandaag zijn alle Britse leden-leveraars verenigd in de coöperatie UKAF (UK Arla Foods). Het Verenigd Koninkrijk werd het grootste afzetgebied van Arla Foods, goed voor een kwart van de omzet. Intussen had Arla Foods in 2009 de zuivelfabriek van Friesland Foods in Nijkerk overgenomen. Na de fusie tussen Friesland Foods en Campina moest de nieuwe combinatie vanwege EG-regels immers bepaalde activiteiten afstoten. Meteen nam Arla Foods ook de merken Kwarkyoghurt, Milk&Fruit en Breaker (van Friesland Foods) en het merk Melkunie (voorheen Campina) over. Tevens kreeg Arla een licentie van 10 jaar voor het gebruik in Nederland van het merk Friesche Vlag voor dagverse zuivelproducten.

In 2012 fuseerde ook de zuivelcoöperatie Milch-Union Hocheifel (MUH) in het Duitse Pronsfeld met Arla Foods. De MUH was goed voor de verwerking (vooral tot drinkmelk en boter) van 1,317 miljard kg melk van 2.442 leden-leveraars. Daar waren al wat Belgische melkveehouders bij. In de jaren tachtig hadden de Belgische coöperaties van Sankt-Vith en Büllingen zich immers bij de MUH aangesloten. Een deel van die melk werd tot nu toe via de Molkereigenossenschaft Büllingen-St.Vith (MGBS) afgerekend. In 2014 tenslotte sloot ook de zuivelcoöperatie Walhorn (met 426 leden-

In 2012 fuseerde Milklink, één van de grootste Britse coöperaties, met Arla Foods.

In 2012 fuseerde ook de zuivelcoöperatie Milch-Union Hocheifel (MUH) in het Duitse Pronsfeld met Arla Foods.

leveraars in België, 317 in Duitsland en 52 in Nederland) zich bij Arla Foods aan.

Het hoofdkantoor van Arla Foods is gevestigd in het Deense Aarhus. Het telt ruim 13.600 coöperanten en 19.000 werknemers. In 2017 haalde Arla 14,2 miljard kg melk op en realiseerde daarmee een omzet van 10,3 miljard euro, 3 procent meer dan in 2016. Arla Foods betaalde een gemiddelde melkprijs van 38,1 eurocent. Van de totale productie van Arla wordt 45 procent onder eigen merken uitgebracht. Arla Foods is ook de grootste ophaler van biomelk in Europa.

Via de eerste echte Europese coöperatie

“Op dit ogenblik zitten we volop in het fusieproces van alle coöperaties van Arla Foods tot één grote coöperatie en dat moeten we realiseren via de oprichting van een Europese coöperatie, de eerste”, vertelt Paul Vanhengel. “De bedoeling is tot één eenvormig lidmaatschap van Arla Foods te komen. Het proces is drie jaar geleden gestart en dit jaar wordt het afgerond. Dan zullen alle leden-leveranciers van Arla Foods met dezelfde statuten, dezelfde leveringsvoorwaarden en dezelfde leveringscontracten te maken hebben, tenzij er uitzonderingen gemaakt moeten worden door nationale wetgevingen”, voegt Sylvain Vanderheyden eraan toe.

Op 22 mei beslisten de leden van Walhorn, waar ook de Nederlandse leden-

VLOG-melk

Belangrijke segmenten voor Arla Foods zijn zoals gezegd biomelk maar ook weidemelk. Vooral in Nederland wint dat aan belang, maar Arla is dat al jaren gewend want in Zweden is het verplicht. In Duitsland is vooral de VLOG-markt groot en ze besmet ook Nederland. VLOG staat voor ‘Verband Lebensmittel Ohne Gentechnik’ en is een Duitse vereniging die verantwoordelijk is voor de certificatie en uitgifte van het ‘Ohne Gentechnik’-label. De VLOG-vereniging is opgericht in 2010 en is erkend door de Duitse overheid. VLOG-certificering is gericht op de gehele keten van voerstromen, melkveebedrijf, transport, zuivelverwerking tot aan het winkelschap. Het doel is om levensmiddelen te produceren zonder het gebruik van genetisch gemodificeerde organismen. Om VLOG-melk te produceren mogen melkveehouders dus enkel voer gebruiken zonder GGO.

“Wij verplichten niemand”, zegt Paul Vanhengel. “We hebben in België ongeveer 100 miljoen liter VLOG-melk. Zoals voor weidemelk doen we het alleen waar we het groepsgewijs rendabel kunnen ophalen.” Hij wijst ook op het belang van Arlagården Plus, waaraan alle leden-leveranciers sinds oktober 2017 kunnen deelnemen. Dat is een database, waar Arla-melkveeouders viermaal per jaar op vrijwillige basis data ingeven van hun bedrijf, veestapel en/of individuele koeien. Ze worden beloond met 1 eurocent/kg. De verwerking van deze gegevens maakt het voor Arla mogelijk om vragen van consumenten te beantwoorden rond herkomst van de melk, hoe koeien gevoerd worden en hoe met dierenwelzijn wordt omgegaan. Melkveeouders kunnen zich via een speciale tool ook vergelijken met hun collega’s binnen Arla. “78 procent van onze melkveeouders, goed voor 85 procent van de melk, doet er reeds aan mee. Dat is uniek”, besluit Paul Vanhengel. ←

leveranciers toe behoren, op 25 mei die van de MGBS en de MUH-leden deden dat op 23 mei. Ook de Luxemburgse coöperatie Procola, die eveneens aan de MUH levert, heeft in mei beslist. Met een ruime meerderheid werd het project goedgekeurd. De Europese coöperatie (Société Coopérative Européenne of SCE) is slechts een overgangsfase omdat nationale coöperaties niet over de grenzen kunnen fuseren. In oktober worden alle leden-leveranciers, via fusie met de SCE, direct lid van de coöperatie Arla Foods. “Voor de Britse leden-leveranciers werd dezelfde procedure gevolgd. Voor hen is het wellicht de laatste kans om voor de Brexit deel uit te maken van een EU-coöperatie”, merkt Paul Vanhengel op.

De coöperatie Arla Foods zal dan in België een 750-tal leden-leveranciers hebben en in Nederland 70, samen goed voor 560 miljoen kg melk. “Daarmee zijn we de derde grootste zuivelcoöperatie in België”, zegt Paul Vanhengel.

Coöperatieve betrokkenheid

“Wij zijn er ons bewust van dat er gewerkt moet worden aan het identificatiegevoel van onze melkveeouders met Arla-producten en -merken. Er moeten dringend Arla-producten in de Belgische en Nederlandse rekken komen”, zegt Paul Vanhengel. “De MUH staat weliswaar bekend voor drinkmelk maar we willen aan de distributie het signaal geven dat we onze melkleveranciers niet willen afschepen met een lage melkprijs. Des-

In 2014 sloot de zuivelcoöperatie Walhorn (met 426 leden-leveraars in België, 317 in Duitsland en 52 in Nederland) zich bij Arla Foods aan.

Arla Foods zal ook in België op de markt zichtbaar zijn, zowel met succesproducten als nieuwigheden, zoals Skyr, een IJslandse ontbijtyoghurt.

noods laten we die competitieve markt met lage marges aan anderen. We beginnen met echt gevaloriseerde merkproducten in beeld te brengen bij de Belgische en Nederlandse verbruikers, Arla-merkproducten die elders hun succes bewezen hebben maar ook nieuwe, zoals Skyr, een IJslandse ontbijtyoghurt. We zullen zeker op relatief korte termijn met Arla-merken op de Belgische markt komen. Wij hebben in België weliswaar geen fabriek maar onze gevaloriseerde Belgische melk zal er op de markt zijn. Dat is ook belangrijk voor onze melkveehouders.”

Arla heeft een typisch Scandinavisch ecologisch imago. “In feite heeft Arla

Foods een boerengedreven, ecologisch profiel. Ook onze melkveehouders zullen dat profiel delen. Dat is toch uniek”, zegt Paul Vanhengel en hij heeft vanuit zijn ervaring uiteraard wel zicht op de verscheidenheid.

“De besluitvorming komt volledig vanuit de basis”, zegt Sylvain Vanderheyden. “Dat kost wat tijd maar dan heb je ook een draagvlak.” “Het is natuurlijk de grootse coöperatie en die zal bestuurd worden vanuit districten”, legt Paul Vanhengel uit. Vanuit de districten wordt de board of representatives (BOR) verkozen, die op zijn beurt de board of directors (BOD) kiest. Bij Arla zijn dat boeren”, benadrukt Paul Vanhengel. ←

ADVERTENTIE

HANDELSONDERNEMING ROOZEBOOM

BOBMAN Alle soorten strooisel-veeg-schuif

GMG zelfrijdende voermengwagens

Telefoon: +31 (0) 523 657262
 Mobiel: +31 (0) 627 594818
www.roozeboom.nu

- 12 tm 27 m³
- Zowel 20 als 40 km uitvoering
- Standaard voor geveerd
- Achter en in de midden lossend.
- Frees met hoge capaciteit en structuur behoudende messen

HANDELSONDERNEMING ROOZEBOOM-AGRI

www.roozeboom-agri.nl

* In- en verkoop van:
NIEUW EN GEBRUIKTE
 voersilo's, kunstmestsilo's en tanks
 * Verplaatsen en reparatie van silo's
 * Levering van vijzels en montage
 * Importeur van CN-AGRO dierhuisvesting en toebehoren

Meer dan 200 gebruikte silo's en tanks op voorraad
 Michiel Roozeboom: +31 (0)6 - 46181903

ALBO
BETONBOUW

Tel. 014/55 53 23 | albobetonbouw@albobetonbouw.be